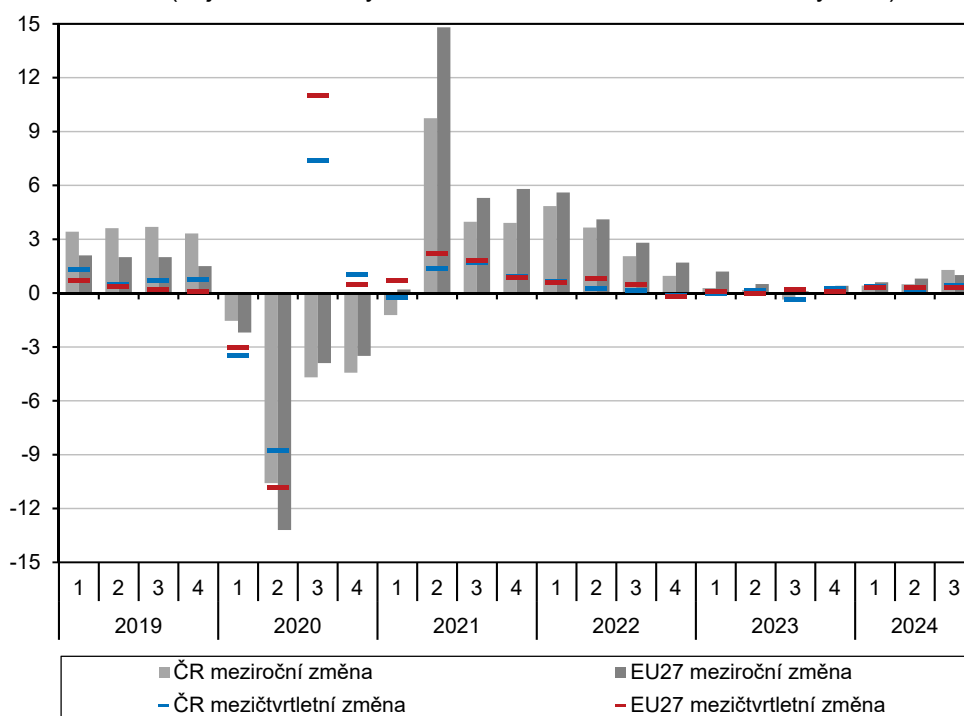

2. Souhrnná výkonnost

Růst české ekonomiky mírně zrychlil.

Česká ekonomika si i ve 3. kvartálu 2024 držela mírný mezičtvrtletní růst HDP (0,4 %)¹. Pokračoval růst domácí spotřeby, především spotřeby domácností a k mezičtvrtletnímu růstu HDP pozitivně přispívala rovněž změna zásob. Na druhé straně došlo k poklesu investiční aktivity a nepříznivě působila i zahraniční poptávka. Meziročně se HDP ve 3. čtvrtletí zvýšil o 1,3 % a přírůstek tak posílil na nejvyšší hodnotu od 3. čtvrtletí 2022. Napomohla tomu i nižší srovnávací základna, protože 3. čtvrtletí bylo z pohledu vývoje HDP nejslabším kvartálem roku 2023. Meziročně solidně rostla domácí spotřeba a k růstu HDP přispívala i zahraniční poptávka, ale kapitálové výdaje setrvaly v meziročním poklesu. Negativně stále působila změna zásob, ale za 3. čtvrtletím 2023 reálně zaostávala též investiční aktivita.

Graf č. 1 HDP (objemové indexy, očištěno o sezónní a kalendářní vlivy, v %)

Zdroj: ČSÚ, Eurostat

Meziroční růst HDP v EU posílil.

Hrubý domácí produkt v EU vzrostl ve 3. kvartálu mezičtvrtletně o 0,4 %, stejně jako v 1. a 2. čtvrtletí 2024. Nejvýraznější přírůstek byl zaznamenán v Irsku (3,5 %), Dánsku (1,2 %) a v Litvě (1,2 %). K mezičtvrtletnímu poklesu HDP došlo naopak v Maďarsku (-0,7 %), Lotyšsku (-0,4 %), Rakousku (-0,1 %), Polsku (-0,1 %) a Rumunsku (-0,1 %). Ostře sledovaná německá ekonomika se pohybovala v pásmu stagnace (0,1 %), podobně jako Itálie (0,0 %). Česko spolu se Slovenskem (0,3 %) dosáhly přírůstku HDP blízko unijního průměru. Meziroční dynamika HDP v EU ve 3. čtvrtletí zrychlila na 1,0 %. Nejvíce se meziročně zvýšil HDP na Maltě (5,4 %), v Chorvátsku (4,1 %) a v Dánsku (3,9 %). Za úrovní 3. čtvrtletí 2023 zaostávala nejvíce lotyšská ekonomika (-1,0 %) a dále Rakousko (-0,8 %), Maďarsko (-0,7 %), Estonsko (-0,6 %), Rumunsko a Německo (shodně o -0,3 %, u Německa šlo o pátý meziroční pokles v řadě). Polsko a Slovensko (u obou shodně vzrostl HDP meziročně o 1,7 %) spolu s Českem se z pohledu dynamiky HDP dostaly na čelo v rámci střední Evropy.

¹ Vývoj HDP, hrubé přidané hodnoty a jejich složek je vyjádřen prostřednictvím objemových indexů (tj. očištěn o vliv cen) a po očištění o sezónní a kalendářní vlivy. Údaje jsou platné k 29. 11. 2024.

Mzdy a platy již více než rok reálně rostly.	<p>Ve formě mezd a platů bylo ve 3. čtvrtletí vyplaceno meziročně o 6,6 % více při současném přírůstku celkové zaměstnanosti o 0,4 %². Pokračující zvolňování cenového růstu přitom znamenalo, že reálně mzdy a platy meziročně vzrostly o 3,7 %³, nejvíce od 4. čtvrtletí 2019. Meziroční reálný přírůstek byl pátý v řadě. V rámci celé ekonomiky byla silnější dynamika mezd ve službách. Z hlediska velikosti byl výrazně před ostatními sektory meziroční přírůstek mezd a platů v činnostech v oblasti nemovitostí (27,2 % při růstu zaměstnanosti o 0,4 %), kde jsou výdělky navázány mimo jiné na vývoj cen nemovitostí. Nadprůměrně dále rostly mzdy a platy v uskupení profesní, vědecké, technické a administrativní činnosti (9,8 %, zaměstnanost o 1,0 %), v ostatních činnostech⁴ (8,6 %, zaměstnanost o 2,3 %), ve stavebnictví (7,6 %, zaměstnanost o 0,2 %), v uskupení obchod, doprava, ubytování a pohostinství (7,2 %, zaměstnanost o 1,0 %), v peněžnictví a pojišťovnictví (6,9 %, zaměstnanost o 1,2 %) a informačních a komunikačních činnostech (6,7 %, zaměstnanost o 0,1 %). Mírněji pak rostly mzdy a platy ve veřejné správě a obraně, vzdělávání, zdravotní a sociální péči (5,9 % při růstu zaměstnanosti o 2,1 %), v průmyslu (5,0 % při poklesu zaměstnanosti o 1,4 %, z toho ve zpracovatelském průmyslu mzdy vzrostly o 4,6 % a zaměstnanost klesla o 1,6 %) a v zemědělství, lesnictví a rybářství (1,8 %, zaměstnanost -0,6 %).</p>
Objem mezd a platy výrazněji mezičtvrtletně rostly ve službách.	<p>Mezičtvrtletně se vyplacené mzdy a platy ve 3. čtvrtletí zvýšily o 1,8 % a celková zaměstnanost se nezměnila. Reálný přírůstek mezd a platů dosáhl 1,2 %. Nejvíce se mezičtvrtletně zvýšily mzdy a platy v činnostech v oblasti nemovitostí (8,0 %, zaměstnanost klesla o 2,5 %), v profesních, vědeckých, technických a administrativních činnostech (4,0 %, zaměstnanost vzrostla o 1,2 %), ve stavebnictví (3,2 %, zaměstnanost o 0,7 %), veřejné správě a obraně, vzdělávání, zdravotní a sociální péči (2,3 %, zaměstnanost o 0,7 %), v uskupení obchod, doprava, ubytování a pohostinství (2,1 %, zaměstnanost -0,8 %), v informačních a komunikačních činnostech (1,8 %, zaměstnanost vzrostla o 0,2 %) a v ostatních činnostech (1,0 %, zaměstnanost -1,8 %). Mírně se zvyšovaly mzdy a platy v průmyslu (0,4 % při stagnaci zaměstnanosti, z toho zpracovatelský průmysl vykázal růst mezd a platů o 0,1 % a zaměstnanosti o 0,3 %). Mezičtvrtletní pokles byl zaznamenán v zemědělství, lesnictví a rybářství (-0,2 %, zaměstnanost -2,4 %) a v peněžnictví a pojišťovnictví (-0,1 %, zaměstnanost vzrostla o 1,8 %).</p>
Spotřeba domácností posílila.	<p>Spotřeba ve 3. čtvrtletí celkově meziročně vzrostla o 2,5 % a ve směru růstu HDP přispěla 2,0 p. b.⁵ Spotřeba domácností meziročně stoupla o 2,2 % a spotřeba vládních institucí o 3,0 %. Mezičtvrtletně se domácí spotřeba zvýšila o 0,5 % a růst poháněly zejména výdaje domácností (0,7 %), zatímco u vládních institucí spotřeba v zásadě mezičtvrtletně stagnovala (-0,1 %). Za posílením meziročního růstu spotřeby domácností stály zejména výdaje na předměty střednědobé spotřeby (1,9 %)⁶ a netrvanlivého zboží (4,8 %). U střednědobé spotřeby šlo o první meziroční přírůstek od 1. čtvrtletí 2022. Mírně meziročně rostly také výdaje na služby. Meziročně nižší ale byly výdaje na předměty dlouhodobé spotřeby. Mezičtvrtletně vyšší byly výdaje na předměty střednědobé (1,9 %) i krátkodobé spotřeby (1,8 %). Klesla spotřeba služeb (-1,5 %) a po předchozím silném přírůstku ve 3. čtvrtletí v zásadě stagnovala dlouhodobá spotřeba (-0,1 %).</p>
Investiční aktivita ve 3. čtvrtletí brzdila.	<p>Výdaje na tvorbu hrubého kapitálu se ve 3. čtvrtletí celkově meziročně snížily o 3,4 % a ve směru poklesu HDP působily -0,9 p. b. Nejvíce k tomuto poklesu přispěla změna</p>

² Zaměstnanost v pojetí národních účtů (osoby), údaj je sezónně očištěn.

³ Do reálného vyjádření převedeno s pomocí deflátoru spotřeby domácností.

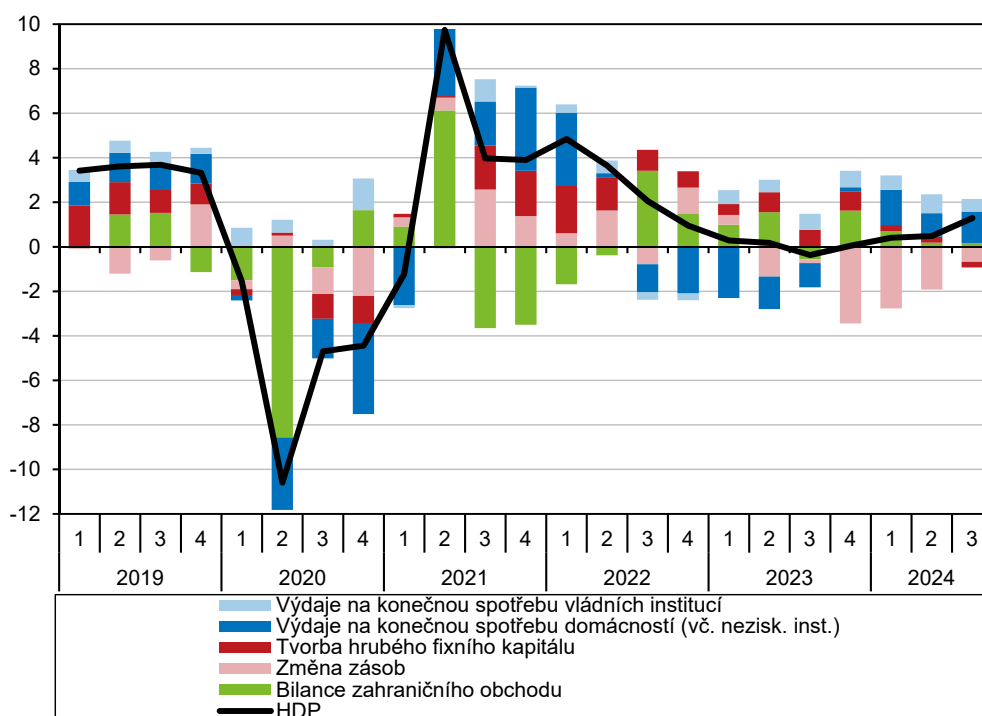
⁴ Tato sekce zahrnuje činnosti organizací sdružujících osoby za účelem prosazování společných zájmů, opravy počítačů a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost a řadu jiných osobních služeb (kosmetické, kadeřnické apod.).

⁵ Příspěvky ke změně HDP po vyloučení dovozu pro konečné užití.

⁶ Údaje o spotřebě dle trvanlivosti jsou v domácím pojetí.

zásob⁷. Negativní vliv změny zásob ale postupně slábne, což se také odráží na zmírnění propadu kapitálových výdajů v posledních několika čtvrtletích (od 4. kvartálu 2023 postupně -14,2 %, -9,9 %, -6,9 %). Výdaje na tvorbu hrubého fixního kapitálu (investice) ve 3. čtvrtletí 2024 meziročně klesly o 0,8 %. Mezičtvrtletně se výdaje na tvorbu hrubého kapitálu reálně zvýšily o 3,0 % a tvorba zásob naopak hrála klíčovou pozitivní roli, zatímco investice klesly o 1,2 %. Na mezičtvrtletním vývoji investiční aktivity je od 3. čtvrtletí 2023 patrné zbrždění. Ve druhém pololetí 2023 se růst zcela zastavil, v 1. čtvrtletí 2024 došlo k výraznému poklesu a na mezičtvrtletní oživení ve 2. kvartálu investice navázaly aktuálním propadem. Věcná struktura výdajů na tvorbu hrubého fixního kapitálu ukazuje hluboký meziroční pokles investic do ICT a ostatních strojů a zařízení (-12,5 %). Propad zde trvá už od poloviny roku 2023 a zčásti se projevuje nižší dynamikou dovozu. Nižší byly také investice do obydlí (-1,1 %). Naopak meziročně rostly výdaje na dopravní prostředky a zařízení (18,1 %), ostatní budovy a stavby (2,4 %) a produkty duševního vlastnictví (2,2 %). Mezičtvrtletně nižší byly investice do ICT a ostatních strojů a zařízení (-10,8 %) a obydlí (-2,6 %). Vzrostly výdaje na dopravní prostředky a zařízení (20,6 %), ostatní budovy a stavby (0,5 %) a produkty duševního vlastnictví (0,4 %).

Graf č. 2 Příspěvky výdajových složek k reálné změně HDP* (objemové indexy, meziroční růst, příspěvky v p. b., HDP v %)

Zdroj: ČSÚ
* po vyloučení dovozu pro konečné užití

Bilance zahraničního obchodu se zbožím a službami skončila v přebytku.

Vývoz zboží a služeb⁸ ve 3. čtvrtletí reálně meziročně vzrostl o 4,0 % a tempo tak výrazně posílilo oproti předchozím čtyřem kvartálům. Solidně rostl vývoz zboží (2,6 %) a ještě více se zvýšil export služeb (5,8 %). Meziroční přírůstek dovozu také ve 3. čtvrtletí zrychlil, ale za exportem dynamika zaostávala (3,4 %), takže celkový příspěvek zahraniční poptávky k meziročnímu růstu HDP byl pozitivní. Import zboží vzrostl o 2,3 % a služeb o 8,8 %. Mezičtvrtletní přírůstek vývozu zboží a služeb ve 3. čtvrtletí zrychlil na 1,9 %, přičemž vývoz zboží byl vyšší o 2,2 %, zatímco u služeb došlo ke zpomalení růstu na 0,3 %. Mezičtvrtletní přírůstek dovozu (3,2 %) byl ale

⁷ Změna zásob (v běžných cenách a sezónně neочиštěná) ve 3. čtvrtletí 2024 dosáhla 63,6 mld. korun a v roce 2023 to bylo 75,9 mld.
⁸ Podle metodiky čtvrtletních národních účtů (vývoz a dovoz v ocenění FOB/FOB). Bilance zahraničního obchodu v běžných cenách a po sezónním očištění.

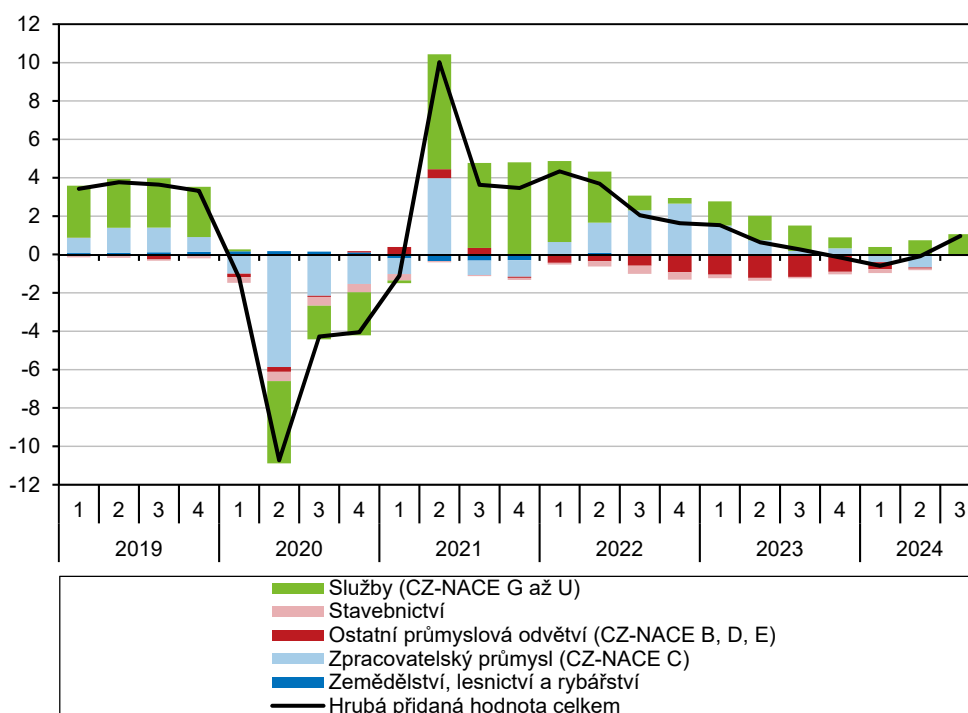

výraznější než dynamika exportu, takže celkový vliv zahraniční poptávky na mezičtvrtletní růst HDP byl ve 3. čtvrtletí nepříznivý. Dovoz zboží mezičtvrtletně vzrostl o 3,2 % a služeb o 2,7 %. Celková bilance zahraničního obchodu se zbožím a službami dosáhla ve 3. čtvrtletí přebytku 121,8 mld. korun a meziročně se kladné saldo zvýšilo o 29,9 mld. korun. Za tímto zlepšením stál z naprosté většiny obchod se zbožím (+29,2 mld. korun), u služeb přebytek meziročně stagnoval (+0,7 mld.). Mezičtvrtletně se přebytek bilance zahraničního obchodu zmiřňoval.

Ve většině sledovaných odvětví HPH mezičtvrtletně rostla.

Mezičtvrtletní růst hrubé přidané hodnoty (HPH) ve 3. čtvrtletí zrychlil na 0,8 %. Růst byl zaznamenán v řadě odvětví, nejvíce v peněžnictví a pojišťovnictví (2,8 %) a ve zpracovatelském průmyslu (2,5 %, HPH celého průmyslu mezičtvrtletně rostla o 1,5 %). Nadprůměrný přírůstek byl zaznamenán také v informačních a komunikačních činnostech (1,5 %) a v zemědělství, lesnictví a rybářství (1,2 %). Výraznější mezičtvrtletní přírůstky byly zachyceny v uskupení obchod, doprava, ubytování a pohostinství (0,7 %) a ve stavebnictví (0,5 %). Ostatní odvětví se pohybovala spíše v pásmu stagnace. HPH tak rostla v ostatních činnostech (0,3 %), ve veřejné správě a obraně, vzdělávání, zdravotní a sociální péči (0,2 %) a v činnostech v oblasti nemovitostí (0,1 %). V profesních, vědeckých, technických a administrativních činnostech byl zaznamenán pokles o 0,1 %.

Graf č. 3 Příspěvky odvětví k reálné změně HPH (objemové indexy, meziroční příspěvky v p. b., HPH v %)

Zdroj: ČSÚ

Zpracovatelský průmysl meziročně zaostával.

Hrubá přidaná hodnota ve 3. čtvrtletí meziročně vzrostla o 1,0 %. Nejvíce rostla HPH v peněžnictví a pojišťovnictví (3,2 %). Posilující domácí spotřeba se projevila zvýšením HPH v uskupení obchod, doprava, ubytování a pohostinství (2,6 %) a v ostatních činnostech (2,6 %). Mírně se zvyšoval také výkon v oblasti veřejné správy a obrany, vzdělávání, zdravotní a sociální péče (1,0 %), v profesních, vědeckých, technických a administrativních činnostech (0,8 %) a v činnostech v oblasti nemovitostí (0,5 %). Hrubá přidaná hodnota ve zpracovatelském průmyslu i v průmyslu jako celku meziročně zaostávala o 0,1 % a stejně na tom bylo stavebnictví. Nejhlouběji meziročně klesla HPH v zemědělství, lesnictví a rybářství (-1,8 %).